

Domov pro seniory v Bílovci, Opavská 600/45, Bílovec

STŘÍPKY Z DOMOVA

1/2018

Zpravodaj Domova pro seniory v Bílovci pro měsíce
leden, únor, březen 2018.

Milí čtenáři,

nastalo nové období, začal nový rok. Podle čínského kalendáře je rok 2018 ve znamení psa, pes s sebou nese přátelství a pozitivní energii. Věříme, že se toto přání vyplní a všem přejeme jen to nejlepší.

I toto vydání začíná zajímavými tématy. Tentokrát se dozvíte něco o historii sporáků a pohlednic. Pilně jsme se připravovali na Vánoce, a tak se můžete podívat, co jsme všechno vyrobili a jak jsme ozdobili náš domov. Můžete si také dozvědět, jak jsme prožili desáté setkání s rodinami u vánočního stromu. Nejen toto ale i mnoho dalšího naleznete na stránkách Střípků. Příjemné čtení.

Vaše redakce

Obsah tohoto vydání

NAŠI OSLAVENCI.....	4
NOVÍ MEZI NÁMI	6
TÉMA.....	7
„POHLEDNICOVÁNÍ“	7
SPORÁK - REVOLUCE V KUCHYNI	10
CO JSME PROŽILI... ..	13
NĚCO NA PROCVIČENÍ MOZKU.....	18
NOVOROČNÍ KVÍZ	19
ZE ŽIVOTA ZNÁMÝCH OSOBNOSTÍ	21
WABI DANĚK.....	21
VĚDĚLI JSTE, ŽE?	23
LEDEN	23
ÚNOR	23
BŘEZEN	23
I NA ZNAMENÍ ZÁLEŽÍ	24
RADY NAŠICH BABIČEK	28
KŘEN.....	28
OKÉNKO DO MINULOSTI	30
TUZEX	30
ZPÍVÁNKY – ROSA NA KOLEJÍCH – WABI DANĚK	31
RECEPT – BRAMBORY S CIBULKOU.....	32
NA ZÁVĚR MALÁ ZKOUŠKA!	33

Naši oslavenci

Markéta Dušková 8. 1. 1935 – 83 let

Oldřich Vidlák 12. 1. 1941 – 77 let

Vlasta Pešková 5. 3. 1935 – 83 let

Ludmila Peterová 13. 3. 1926 – 92 let

Zuzana Karasová 15. 3. 1934 – 84 let

Michal Vičan 15. 3. 1926 – 92 let

Josef Macíček 18. 3. 1931 – 87 let

Ilonka Hrnčířová 19. 3. 1949 – 69 let

Vše nejlepší!

Noví mezi námi

V uplynulém období mezi nás nastoupila jen jedna nová klientka. Dne 1. 11. 2017 naše řady rozšířila paní **Marie Jarošová**. Je matkou dvou synů a pochází z Bílovce. Ráda sleduje televizi Šlágr.

**Ať se Vám s
námi líbí! 😊**

Téma

„Pohlednicování“

Pohlednice jako přežitek? Zdaleka ne! Nemáte čas nebo peníze cestovat po světě a sbírat pohlednice? Nechte si nějakou poslat z míst, která vás lákají přímo od místních obyvatel. Ve světě se stalo hitem „polednicování“. Pohlednicování, cizím slovem „postcrossing“ je projekt, jenž propojuje celý svět pomocí skutečné pošty tím, že vám umožní vyměňovat pohlednice s náhodnými uživateli z celého světa. Stačí umět alespoň trochu anglicky, zaregistrovat se přes počítač, zadat svou adresu (nezobrazuje se veřejně) a začít.

Abyste obdrželi svůj první pohled, musíte nejprve nějaký poslat! Je to velmi jednoduché – vždy platí, že za každou odeslanou pohlednici vám naopak jedna do schránky přistane. Po registraci si vylosujete náhodnou adresu, pošlete pohlednici a můžete se těšit na krásný pohled ve vaší schránce. Najednou si můžete vyžádat až pět náhodných adres. Přečtete si profil daného člověka, vyberete pohled, napíšete na něj něco pěkného + identifikační kód, který je zkratkou země a pořadím odeslání (např. CZ-4896) a běžíte na poštu. Pak se pár dní užíváte a každou hodinu kontrolujete, zda ten váš pohled nebyl už náhodou doručen. Jenže ono to chvíli trváááá... Máte možnost dostat pohlednici z cca 200 zemí světa!

Když adresát dostane váš pohled, zaregistruje ho podle uvedeného kódu a tak je jasné, že jej obdržel, ten moment (hurá hurá) je vaše adresa systémem "vyplivnuta" jinému náhodnému adresátovi kdesi na naší planetě. A za pár dní i vy dostanete svůj vytoužený pohled, který budete moci zaregistrovat. A tak to jde pořád dokola. Nejlepší na tom je, že jen vy sami se můžete rozhodnout, kolik pohledů pošlete. Můžete odeslat jeden za měsíc anebo jich můžete poslat deset za

týden. Pořád však platí, že za každý odeslaný je minimálně jeden doručený.

Pohlednicování vzniklo v červenci roku 2005 s cílem spojit lidi z různých koutů světa bez ohledu na jejich rozdílný věk, pohlaví, barvu pleti či víru. Projekt byl spuštěn studentem, Paulem Magalhãesem. Motivací k tomu mu byl fakt, že rád dostával a psal e-maily a obzvláště pohlednice. Během několika dnů se na Paulovy stránky začalo registrovat čím dál tím více uživatelů z celého světa. Hlavním dorozumívacím jazykem je angličtina. Podle oficiálních statistik se k červenci 2016 projektu zúčastnilo více než 630 tisíc lidí z 208 různých zemí. Ti společně poslali více než 36 milionů pohlednic, které společně urazily více než 186 miliard kilometrů.

Nejvíce uživatelů pochází z Ruska (12,1 %), Tchaj-wanu (10,8 %) Číny (9,4 %), Spojených států (9,3 %) a Německa (7,2 %). Z Česka pochází 2,8 % všech registrovaných.

Krásné je na tom to překvapení - nikdy nevíte, kdy pohled přijde a odkud bude. Pokud chcete dostávat pohlednice z konkrétních zemí, můžete to uvést při registraci. Můžete si také domluvit výměnu

pohledů pouze s jedním adresátem. Zúčastnit se můžete i různých „her“, které vám zaručí pohlednice s určitou tematikou, která je opravdu různorodá (zvířata, UNESCO památky, příroda, majáky...). A nejde jenom o pohledy! Dá se zde měnit prakticky cokoliv - od náušnic přes čokoládu až třeba po ponožky.

Díky pohlednicování poznáte spoustu fajn lidí, procvičíte si svou angličtinu, naučíte se toho spoustu ze zeměpisu, máte možnost vidět pohledy měst, vesniček a míst, o jejichž existenci byste jinak neměli ani zdání. Pohlednice se mohou stát vaší každodenní radostí. A i když občas pohled zrovna nemusí být podle vašeho gusta, těší vás alespoň vědomí, že kdesi kdosi obětoval svých pár minut na jeho napsání a odeslání...

Soňa Petrušáková

Pohlednice z Lucemburska (Hodina zpěvu)

Zdroj:

<http://www.postcrossing.com/>

<https://www.helpforenglish.cz/article/2010041602-postcrossing-pohlednice-z-celeho-sveta>

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Postcrossing>

Sporák - revoluce v kuchyni

V dnešní uspěchané době si nedovedeme představit, že bychom denně doma vařili na otevřeném ohni a nikoli pouze při zahradním grilování či při táboření v přírodě.

Nahlédněme společně zpátky do minulosti a podívejme se,

jaká bývala kuchyně v dobách dávno minulých. Na dobu „zkrocení“ ohně, na dobu, kdy vznikl sporák.

Velkým zlomem v rozvoji kuchyně byla první průmyslová revoluce, která začala na konci 18. a začátku 19. století dynamicky měnit celou společnost. Veškerá tehdejší produkce byla dosud založena na manuální práci, ale průmyslová revoluce nahradila lidské ruce stroji, což mělo za následek prudký rozvoj výroby. Zprůmyslnění a technický rozvoj ovlivnil nejen továrny, ale postupně i domácnost.

Nejvýznamnější změnou, kterou průmyslová revoluce zasáhla do vybavení kuchyně, byly železné sporáky a trouby, které postupně nahradily po staletí užívané krby, kotle a rožně. Kamna převzala místo otevřeného ohně a různých nádob na oheň. Začala sloužit jako zdroj účinného a spolehlivého tepla. Kuchyňská kamna určená pro přípravu jídel získala název *sporák*. Vaření na sporáku oproti vaření na jiných typech kamen šetřilo palivo - odtud název.

Vaření se stalo pohodlnějším a zároveň postupné omezování otevřeného ohně v domácnostech zvýšilo požární bezpečnost městských aglomerací. Nové sporáky měly díky usměrňovanému hoření také vyšší účinnost, možnost regulace pro vaření, pečení nebo jen na vytápění objektu. Příprava jídla se zrychlila, bylo také možno

vařit složitější recepty. Než k tomu ale mohlo dojít, bylo třeba mnoha let.

První sporák, vynález Benjamina Franklina, se sice objevil už v roce 1740, ale byl určen pouze pro ohřívání jídla. Kolem roku 1800 už Benjamin Thompson postavil sporák, umožňující i vaření, pro své rozměry se ale do běžných kuchyní nevešel. Domácnosti si musely na ten správný model počkat až do roku 1834. Až tehdy byl ve Spojených státech patentován sporák určený pro domácí využití.

S plynofikací a posléze elektrifikací měst byly stále více využívány elektrické a plynové sporáky. Plynové sporáky se rozšířily se zaváděním plynového osvětlení do měst, elektrické je začaly nahrazovat na počátku 20. století. S rozvojem průmyslu změnou procházela také urbanistická koncepce měst. Do návrhů nových aglomerací a rekonstrukce těch původních byla zapracována i vodovodní síť a kanalizace.

Modernizace kuchyně vedla ke zjednodušení a urychlení přípravy jídla, její provoz byl také čistější. To už byl jen krok k rozšíření kuchařského umění do běžných domácností, dívky ze „slušných“ rodin navštěvovaly takzvané kuchařské školy, které je naučily připravovat pokrmy a starat se o domácnost. Po skončení této školy, která trvala obvykle několik týdnů, obdržely dívky osvědčení. U nás byla největší průkopnicí kuchařského umění Magdalena Dobromila Rettigová. Česká buditelka a vlastenka, která však nebojovala za rovnoprávnost žen, ale vzdělávala je v domácích pracích, především ve vaření a stolování. Její kuchařská kniha se dočkala mnoha vydání. Dosud opomíjené a často i opovrhované vaření bylo v této době povýšeno až na

umění. Především ve společenské střední třídě bylo kulinářské umění nutností. Paní domu je mohla předvádět při slavnostních obědech či odpoledních společenských posezeních a přinášelo jí úctu a věhlas.

Další velké změny přišly do domácností až po druhé světové válce, a to opět ze Spojených států. Podpora konzumního způsobu života a veškerý myslitelný standard pro nejširší vrstvy obyvatel přinesly levná auta a elektrospotřebiče. Kult rodiny se pak zasadil o výraznou modernizaci domácnosti.

Ženám, starajícím se dlouhá léta výhradně o děti a pohodlí rodiny, byl dopřán luxus v podobě automatizovaných domácích spotřebičů. USA jsou kolébkou mikrovlnné trouby, kterou mohly tamní ženy začít využívat již v roce 1955, vyvinuta byla ale již koncem 40. let, revoluci v kuchyni pak způsobila myčka na nádobí.

Autorkou první skutečně funkční myčky je Josephine Cochran z Illinois, to bylo již v roce 1893. Ovšem první volně stojící myčka s pevným přívodem vody přišla až v roce 1920. Plně automatická myčka se sušením se objevila o 20 let později, ovšem k masivnímu rozšíření došlo až v 50. letech.

Druhá polovina 20. století pak přinesla do domácností na celém světě mnoho převratných změn v podobě nových technologií i materiálů, příprava pokrmů se tak znovu dostala na výsluní zájmu, stejně jako v době Magdaleny Dobromily Rettigové.

Soňa Petrušáková

Zdroj:

<http://www.dumazahrada.cz/bydleni/kuchyne/2008/10/17/historie-kuchyne-ii-moderni-doba-vareni-a-stolovani/>

Co jsme prožili...

22. 11. – Výroba andělíčků

Klienti společně se sestřičkou Šárkou vyráběli andělky z papírových dortových podložek. Nyní andělíci hlídají na chodbách náš domov.

12. 12. 2017 – Pečení a zdobení perníků

Sestřičky společně s klienty upekly a nazdobily vánoční perníky. Při práci vytvořily příjemnou vánoční atmosféru pouštěním koled a jejich zpěvem. Výsledek byl velice chutný a zpříjemnil klientům štědrý den.

24. 10. 2017 - Výlet do Hrabyně – Národní památník II. světové války, Slezské zemské muzeum

Bylo to v druhé polovině října, kdy při jedné příležitosti paní vedoucí navrhl, zda bychom chtěli podniknout společný výlet do Hrabyně k památníku druhé světové války. I když většina našich klientů zná Hrabyni jako dávné poutní místo z našich mladých let, bylo nás celkem patnáct klientů, kteří jsme se rozhodli výletu se účastnit.

Trasa autobusu z Bílovce do Hrabyně utekla dost rychle. Jako první jsme viděli budovu rehabilitačního ústavu. O kousek dál jsme již viděli dobře známá „křídla“ památníku, kde jsme také díky pomoci našich sestřiček vystoupili z autobusu, abychom si dobře prohlédli celou velikost objektu.

Když jsme se dostali do vstupních dveří památníku, překvapila nás především rozlehlost a mohutnost objektu, protože jsme měli hned před sebou informační tabuli, věděli jsme, že budova je třípodlažní a je zde také výtah. U vstupu mne zaujal knižní průvodce, kterého jsme si po krátkém prolistování zakoupila. Jehož obsah mne natolik zaujal, že jsem se domluvila se sestřičkou, že se jím budeme zabývat při aktivizačním programu v domově.

V muzeu bylo k vidění nespočet fotografií, dobových předmětů, ale také dobově vytvořených místností, které ukazovaly práci vojáků během války. Součástí expozice byla také dvě výtvarná díla.

Jelikož téma druhé světové války je natolik obsáhlé, je expozice rozdělena do dvou budov. Po zhlédnutí první jsme se společně vyfotili před památníkem a přesunuli se do druhé budovy. Zde byly k vidění obrazy, modely letadel a také krátký válečný dokument.

Se smutnými pocity a s bolestí jsme památník opouštěli, abychom se na nádvoří poklonili památce partyzánů, a s velkým smutkem nad tolik prožitým utrpením jsme se s památníkem rozloučili. Poté jsme všichni opět nastoupili do autobusu a stejnou trasou jsme se vydali nazpátek.

Velké poděkování patří našim sestřičkám, které se o nás obětavě staraly po celou dobu výletu. Při chutném obědě jsme s různými pocity probíraly prožité minulé hodiny, které se před námi promítaly jako smutný, těžký film.

Jelikož už máme svůj věk, jsme rádi, když v našich rodinách jsou i ti naši nejmladší, naše vnoučata, které jsou při všech návštěvách nejmilejší. A právě těm přejeme, aby se ve svém životě nesetkaly s tou nejhorší věcí, válkou a jejími následky. Všem dětem na světě přejeme, aby se setkávaly jen s láskou svých nemilejších, kteří je budou provázet celý život.

Květko Krčmářová

13. 12. – Procvičování paměti s Katkou

Katka si pro klienty připravila části přísloví, která měli za úkol postupným doplňováním písmen uhodnout. Zapojili se všichni zúčastnění, a i když byly některé úkoly zapeklité, nakonec všechna přísloví uhodli.

21. 12. 2017 – Obdarování klientů nadací „Kousek po kousku“

Klienty navštívila paní JUDr. Karla Návedlová, která působí v nadačním fondu Kousek po kousku. Prostřednictvím této organizace zařídila pro několik klientů, kteří nemají rodinné příslušníky či přátelé nebo je zde kontakt omezen vánoční dárky, které byly každému z vybraných klientů „šité na míru“. V předvánočním čase svým skutkem rozzářila tváře několika seniorů, proto jí i celé nadaci patří velké poděkování.

9. 12. 2017 – Desáté setkání u Vánočního stromu

V sobotu dne 9. prosince jsme pořádali již 10. setkání u vánočního stromu. Setkání se účastnili klienti domova, jejich rodiny, přátelé, známí a také zaměstnanci domova. Celkem se nás sešlo kolem šedesáti, což bylo na jedné straně radostné, že rodiny a přátelé našich klientů přijali v tak hojném počtu pozvání, ale na druhé straně opět obavy, zda bude dost místa pro všechny tak, aby se neslo toto vánoční setkání v příjemné atmosféře, která bezesporu k těmto nejkrásnějším svátkům v roce patří. Ptáte se, z čeho pramení naše obavy? Ráda odpovím, jsou to opět stísněné prostory, kdy místo důstojného velkého prostoru se musíme tísnit v hale, jelikož větší místnost nemáme k dispozici. O to víc je tato skutečnost smutná, že je náš domov po rekonstrukci celého objektu. Nicméně musíme se s touto skutečností poprat a hledat na všem to pozitivní a příjemné, což v tomto případě byla vysoká účast všech, možnost společně si zazpívat koledy, pobavit se u kvízu a ochutnat vánoční cukroví.

Ráda bych znovu prostřednictvím Střípků zdůraznila to, co už zaznělo na setkání u vánočního stromu, a to upřímné poděkování vám všem, klientům i rodinám, známým či přátelům za trpělivost a toleranci, kterou jste v uplynulém roce měli se stěhováním a adaptací na nové prostory, kdy nebylo snadné vrátit se zpět do zrekonstruovaných prostor a pohybovat se bez toho, abychom při cestě na pokoj, do společných prostor nebo do jídelny zabloudili.

Snad se nám v nových prostorech podaří vytvářet příjemné prostředí pro spokojený a naplněný život klientů.

Vlasta Szotkowská

Něco na procvičení mozku - Novoroční kvíz

1. Co byly tzv. minucí?

- a) Požehnání, která dostávaly děti od duchovních.
- b) Drobné dárky, které dostávali čeledíni a děvečky.
- c) Veršovaná přáníčka, která posílali učitelé vrchnosti

2. Co je to bukáč?

- a) Džber zhotovený z bukového dřeva.
- b) Džbán potažený kůží, kterou byla prostrčena slámka. Když se za ní zatáhlo navlhčenou dlaní, hrála.
- c) Speciální žejdlík, z něhož se pilo jen na Nový rok.

3. Proč by se na Nový rok měli lidé vyvarovat hádek?

- a) Protože na Nový rok panovalo všude nařízení obecného klidu.
- b) Podle tradice se to, co se stane na Nový rok, bude dít i po celý rok.
- c) Podle tradice to přivolá smrt do domu

4. Proč by se na Nový rok nemělo nic vynášet z domu?

- a) Daná věc by v následujícím roce určitě chyběla.
- b) Domácnost by do roka přišla o veškerý majetek.
- c) Domácnost by do roka vyhořela.

5. Kterou ze štědrovečerních pochutin jedly mladé dívky před domem, když se lidé vracely ze mše?

- a) Kapra.
- b) Kubu.
- c) Rozříznuté jablko.

6. A proč tak činily?

- a) Věřily, že jejich budoucí ženich bude mít stejné povolání jako ten, kdo půjde kolem první.
- b) Věřily, že se tak do roka provdají.
- c) Věřily, že v davu potkají svého budoucího ženicha

7. Naši předkové zapékali jednu plodinu do vánočky. Kdo ji našel, měl mít po celý rok štěstí. O jakou plodinu se jednalo?

- a) Čočka.
- b) Hrách.
- c) Kroupy.

8. Co to byly tzv. Ometačky?

- a) Symbolické ometání prahu před Novým rokem.
- b) Staré ženy chodívaly o silvestrovské noci po staveních a ometaly kamna.
- c) Hospodyně symbolicky třikrát zametla síň, aby vymetla vše špatné.

9. Dnes se na Silvestra jedí chlebičky. Jaké jídlo se ale jedlo dlouhá léta předtím?

- a) Čočku.
- b) Selátko.
- c) Ovar a křen.

10. Na Nový rok bylo důležité, kdo vešel do domu jako první. Co značilo, bylo-li to dítě?

- a) Vdávání nejmladší z dcer.
- b) Štěstí.
- c) Přírůstek do rodiny.

Eva Vrátná

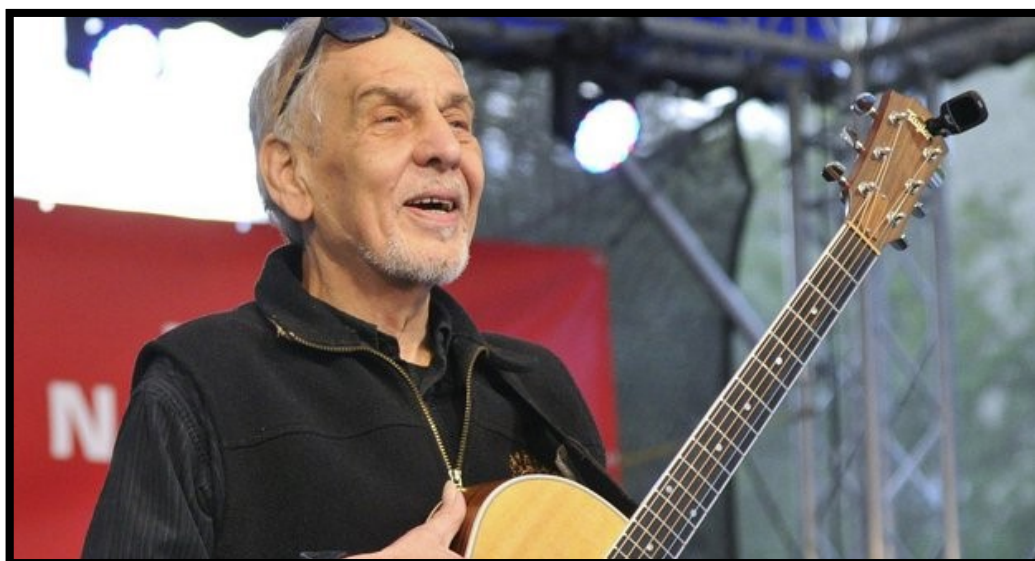
Ze života známých osobností

Wabi Daněk

Wabi Daněk, nebo Stanislav Jan Wabi Daněk (30. ledna 1947 Zlín – 16. listopadu 2017), byl český folkový písničkář a trampský bard, autor populární trampské písně Rosa na kolejích.

Otec hrál na kytaru swing, matka pocházela z obce Błogocice u Těšína na polské straně hranice. Oba byli skauti a zpívali trampské a skautské písně. V roce 1965 se v tehdejší Gottwaldově vyučil zámečnickem, do roku 1983 pak pracoval jako zámečník, svářeč, prodavač zkapalněného plynu a nejdéle jako řidič záchranné služby. Přezdívku Wabi získal podle Wabiho Ryvola, jehož písně hrál v mládí svým kamarádům.

V sedmdesátých letech vystupoval se skupinou Plížák a Vojtou Kidákem Tomáškem. K jeho nejznámějším skladbám patří např. Rosa na kolejích ze stejnojmenného supraphonského gramofonového alba, Píseň, co mě učil listopad či Hudsonské šífy. Později vystupoval v duu s Milošem Dvořáčkem. Spolupracoval také s hudebníky jako Miki Ryvola, Kapitán Kid nebo skupina Pacifik. Za svůj život složil přes 150 písní, některé zlidověly.

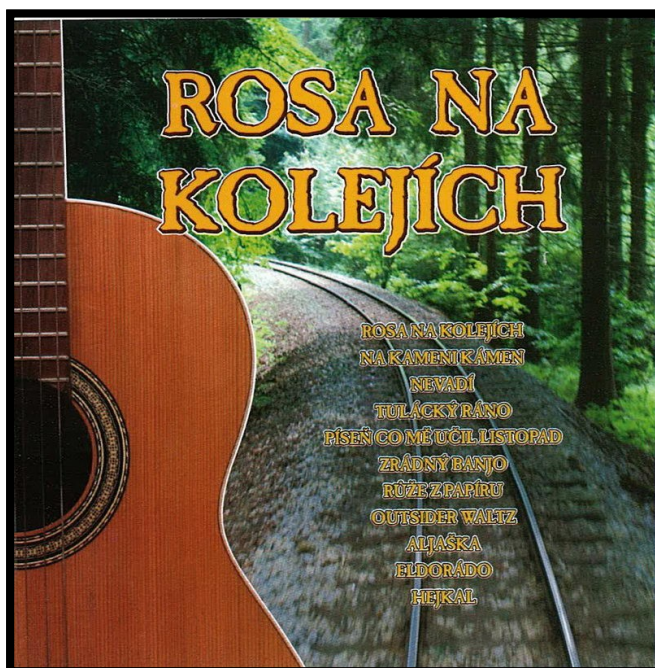

Hudební kritik Jiří Černý považuje Wabiho Daňka za výborného melodika, textaře a přirozeného zpěváka, nad to jej označil za nejvýraznější postavu nové vlny tramské písně. Album Rosa na kolejích je podle Černého jeden z nejlepších debutů v české populární hudbě.

Od roku 1985 žil v Praze. Měl čtyři děti – z prvního manželství dcery Markétu (1973) a Renatu (1980), ze druhého s manželkou Evou syny Stanislava (1986) a Šimona (1991). Několik let byl závislý na alkoholu, závislosti se zbavil. Zemřel 16. listopadu 2017 po dlouhé nemoci. Kvůli zdravotním problémům již v létě roku 2017 zrušil všechny koncerty, včetně vystoupení na festivalu Benátská noc.

Hity

- Rosa na kolejích
- Píseň, co mě učil listopad
- Hudsonský šífy
- Outsider waltz
- Fotky
- Rybí škola
- Montgomery

Eva Vrátná

Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Wabi_Daňka

Věděli jste, že?

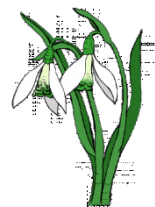
Leden

Český název měsíce pochází od slova led – měsíc ledu. Původně byl tento měsíc ve východní Evropě označován jako měsíc vlka. Zpočátku byl leden v římském kalendáři až 11. měsíc v roce. Teprve v roce 153 došlo ke změně začátku roku z 1. března na 1. leden. Leden začíná vždy stejným dnem v týdnu jako květen předcházejícího roku a stejným dnem jako říjen s výjimkou přestupného roku. Tehdy připadá první lednový den na stejný den v týdnu jako první den dubna a července.

Únor

Má 28 dní, v přestupném roce má 29 dní. Třikrát v historii měl únor i 30 dní. Český název měsíce vysvětlují jazykovědci tím, že se v tuto dobu při tání ledu ponořují ledové kry na řekách (únor = nořiti se). V římském kalendáři byl únor posledním měsícem v roce. Právě proto tento měsíc má proměnlivý počet dnů. Únor začíná vždy stejným dnem v týdnu jako březen a listopad, s výjimkou přestupného roku. Tehdy začíná ve stejný den jako srpen. Únor začíná vždy stejným dnem v týdnu jako loňský červen.

Březen

Český název měsíce pochází z rašení bříz a začátek březosti zvířat. V období kolem 21. března nastává jarní rovnodennost. Slunce při svém zdánlivém ročním pohybu protíná světový rovník – přechází z jižní polokoule na severní. Původně byl březen v římském kalendáři první měsíc v roce. Březen začíná vždy stejným dnem v týdnu jako listopad a v nepřestupný rok jako únor.

Zdroj: www.wikipedia.cz

Eva Vrátná

I na znamení záleží

V tomto čísle si představíme další čtyři znamení, kterými jsou VODNÁŘ, RYBY, a BÝK.

V tomto článku naleznete charakteristiku výše zmíněných znamení, drahé kameny, které jsou pro jistá znamení charakteristické a léčivé.

VODNÁŘ (22.1. – 17.2.)

Charakteristika znamení

Lidé narození ve znamení Vodnáře jsou ovlivněni dvěma charakterově odlišnými planetami. Saturn jim dává klid, soustředění a vytrvalost, zatímco Uran jim působí neklid, originalitu a vznětlivost. Tyto vlastnosti se u nich málokdy vyskytují odděleně, ale jsou v jejich povaze obsaženy ve vyvážené směsi.

Tito lidé mají velmi pevnou vůli, kterou čas od času vystřídají nerozvážným činem, protože si ukládají často velmi náročné úkoly a připadá jim pod úroveň poradit se o postupech. Nitro Vodnářů je jemné a křehké, a pokud mohou, snaží se vyhnout konfliktům. Ve své podstatě to jsou lidumilové, kteří se zajímají o sociální problematiku.

Tito lidé jsou plní neuvěřitelných nápadů, které dovedou systematicky promyšlet. Vodnář platí jako ten, který dává věci do pohybu, odstraňuje překážky a osvobozuje od tísní. Má velkou představivost a intuici, která mu umožňuje rozpoznat skryté souvislosti. Vodnáři nesnášejí omezování své svobody, trpí v malých prostorech bez širokého rozhledu a bez možnosti volného pohybu. Nevydrží

dlouho na jednom místě, a jakmile někam dojedou, už myslí na návrat, ale nikoho nenutí, aby s ním sdílel jejich neklid.

Dražími kameny pro znamení Vodnáře jsou jaspis, opál, fluorit.

Znamé osobnosti narozené ve znamení Vodnáře

Jan Werich, Miloš Forman, Jiří Lábus, Božena Němcová, Thomas Alva Edison, Wolfgang Amadeus Mozart, John Travolta.

RYBY (22.1. – 17.2.) ♃

Charakteristika znamení

Lidé narození ve znamení Ryb jsou také vystaveni vlivu dvou planet a to Jupitera, který jim dává smysl pro spravedlnost, sociální cítění i ochotu pomáhat druhým, a

Neptuna, který jim dává představivost a tvůrčí fantazii.

Tito lidé bývají velice plaší a mívají zvláště v mladém věku nepřekonatelné zábrany ve styku s lidmi a dokonce i se stejně starými dětmi.

Znamení Ryb vytváří lidi závislé na svém domácím prostředí, kde se jedině cítí bezpeční, kde mají svá zabydlená zákoutí. Lidé narození v tomto znamení potřebují povolání, které vyhovuje jejich povaze. Pak jsou nesmírně pracovití a úspěšní, ale při tom si budou pečlivě hlídat, aby nebyli kráceni ve svých nárocích na pohodlí a na čas, který potřebují pro své snění. Mají neuvěřitelnou fantazii a schopnost vcítit se do druhých lidí, a proto je mezi nimi hodně spisovatelů a básníků, ale i herců a výtvarníků.

Drahyými kameny pro znamení Ryb jsou lapis lazuli, ametyst, jaspis.

Znamé osobnosti narozené ve znamení Ryb

Bedřich Smetana, Lucie Vondráčková, Martin Dejdar, Ema Destinová, Albert Einstein, Victor Hugo, Jiří Menzel, Viktor Preiss, George Washington.

BERAN (22.3. – 18.4.) ♈

Charakteristika znamení

Vládce znamení Berana je planeta Mars, která symbolizuje energii, zdraví, bojovnost i vůdčí schopnosti. Lidé narození v tomto znamení jsou odvážní a ve většině situací života rozhodní. Do každé práce nebo akce se vrhají s nadšením a s důvěrou ve své schopnosti, ale často jim chybí rozvaha a trpělivost.

Berani jsou lidé kamarádští, přátelští a veselí a mají silně vyvinutý smysl pro fair play. Je dobré mít je za kolegy, protože překypují množstvím dobrých nápadů, které sami nestihnou realizovat, ale umějí strhnout druhé k radostné spolupráci. Jejich odvaha bývá neuvěřitelná, ale vyplývá ze sebedůvěry, kterou získali svými výkony.

Mají velký elán a chuť pouštět se stále do nových věcí a mají dost nápaditosti a inteligence, aby si poradili i s nejsložitějšími úkoly. Tito lidé mohou zastávat všechna povolání, u kterých je nutné rychlé a bystré rozhodování i velká zodpovědnost. Je pro ně typické otevřené

a upřímné jednání a ve styku s lidmi dovedou být diplomatičtí a taktní. Ke společenskému úspěchu jim pomáhá i jejich smysl pro humor. Přebytky své energie investují často do sportu a libují si zvláště v riskantních a na fyzické vybavení náročných druzích. Jejich občasná netrpělivost je jejich kamenem úrazu.

Drahyými kameny pro znamení Berana jsou ametyst, karneol, achát.

Znamé osobnosti narozené ve znamení Berana

Lucie Bílá, Jan Ámos Komenský, Vlasta Burian, Mariah Carey, Vincent Van Gogh, Dagmar Havlová, Bohumil Hrabal, Charles Chaplin, Eddie Murphy, Zdeněk Svěrák, Olga Šípková.

Denisa Baláčová, DiS.

Zdroj: <http://znameni-zverokruhu.najdise.cz/>

Rady našich babiček

Křen

Původ křenu

Křen selský pravděpodobně pochází z jihovýchodní Evropy a do střední Evropy se dostal v době stěhování národů. V českých zemích se pěstuje do 12. století a v lokalitách podél rybníků často zplaňuje. Nechybí takřka na žádné venkovské zahrádce a setkáme se s ním na místech s výživnou a vlhkou půdou.

Léčivé účinky

Kořen obsahuje vysoké množství vitamínu C a silice, které vznikají porušením pletiva – strouháním, mají antibiotické a antiseptické účinky a zabíjí různé skupiny bakterií.

Působí antibakteriálně, uvolňuje dutiny, podporuje trávení a zlepšuje chuť k jídlu. Z listů se dělají obklady proti revmatizmu. Šťáva z křenu zmírňuje bolesti zubů.

Na kašel - Lžící jemně nastrouhaného čerstvého křenu smícháme se třemi lžícemi medu. Užíváme 3x denně jednu lžičku.

Na nachlazení, angínu – Smícháme lžící nastrouhaného křenu, lžící nakrájené cibule, čtyři lžičky medu, pět lžic vody a povaříme pět minut. Necháme vychladnout a přecedíme. Sirup užíváme týden, 3 x denně jednu lžici.

Pigmentové skvrny – dvě lžičky nastrouhaného křenu při denní aplikaci po dobu šesti týdnů nás zbaví pigmentových skvrn.

Posílení vlasových kořínků – čerstvý křen nastrouháme a smícháme stejným dílem s olivovým olejem. Směs vetřeme do vlasů a zabalíme ručníkem. Necháme 20 minut působit a pak vlasy důkladně opláchneme.

Eva Vrátná

KVĚT KŘENU

Okénko do minulosti

Tuzex

Když někdo za socialismu sháněl v Československu luxusní zboží z dovozu, měl prakticky jedinou šanci: TUZEX. Mimochodem, víte, že je to zkratka pro Tuzemský Export? Síť obchodů, kde se daly koupit parádní džíny, digitální hodinky, kalkulačky, barevné televize... i třeba některé západní potraviny. Jenomže do Tuzexu se nedalo chodit jen tak – byly zapotřebí zvláštní poukázky, BONY. A ty mohlo získat legálně jen pár vyvolených, ostatní je museli kupovat načerno, často přímo na ulici od veksláků.

Jednalo se o podnik zahraničního obchodu, který vznikl 1. července 1957. Předchůdcem Tuzexu byla organizace Darex (zkratka pro dárkový export), založená v roce 1949. Obchody tohoto druhu existovaly i v dalších komunistických státech.

V tehdejší době to bylo prakticky jediné místo, kde byla po desítky let k dostání západní spotřební elektronika, potraviny, vozidla, oblečení, kosmetika. Z počátku se zde zboží prodávalo v drobném, avšak postupně se stal Tuzex velmi populární. Zboží bylo exklusivní a navíc nedostatkové.

Úprava celních tarifů podpořila Tuzex tak, že nákup zboží v Tuzexu byl výhodnější než jeho dovoz ze zahraničí. 26. března 1998 přešla do likvidace.

Eva Vrátná

Zdroj: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10176269182-retro/208411000360521/https://cs.wikipedia.org/wiki/Tuzex>

Zpívánky – Rosa na kolejích – Wabi Daněk

Tak jako jazyk stále naráží
na vylomený zub.

Tak se vracím
k svému nádraží
abych šel zas dál.
Přede mnou
stíny se plouží
a nad krajinou krouží
podivnej pták,
pták nebo mrak.

Tak do toho šlápni
ať vidíš kousek světa.
Vzít do dlaně dálku
zase jednou zkus.
Telegrafní dráty
hrajou ti už léta
to nekonečně dlouhý
monotónní blues.

Je ráno, je ráno.

Nohama stíráš rosu na kolejích.

Pajda dobře hlídá pocestný
co se nocí toulaj.

Co si radši počkaj až se stmí
a pak šlapou dál.

Po kolejích ,táhnou bosí
a na špagátku nosí
celej svůj dům - deku a rum.

Tak do toho šlápni
ať vidíš kousek světa.

Vzít do dlaní dálku
zase jednou zkus.
Telegrafní dráty
hrajou ti už léta
to nekonečně dlouhý
monotónní blues.

Je ráno, je ráno.

Nohama stíráš rosu na kolejích.

Nohama stíráš rosu na kolejích

Recept – Brambory s cibulkou

Recept v tomto vydání je velice jednoduchý, avšak chutný. V dnešním světě moderního vaření je občas velice příjemné zpestřit si jídelníček takto obyčejným jídlem. Také naši klienti po tomto jídle zatoužili, a tak jsme jeden den všichni společně loupali brambory a krájeli cibuli. Klienti si večeři velice pochvalovali.

CO BUDEME POTŘEBOVAT?

- Brambory
- Cibule
- Sůl
- Podmáslí, kyška

POSTUP PŘÍPRAVY:

Oloupané a nakrájené brambory uvaříme v osolené vodě. Na másle si do zlatova osmahneme nakrájenou cibulku. Podáváme s vychlazeným podmáslím nebo kyškou.

Na závěr malá zkouška!

Teď se ukáže, jestli jste pozorně četli tento díl 😊

- 1. Jak se jmenoval obchod, který prodával exportní zboží v ČSR?**
 - a) Tesco
 - b) Tuzex
 - c) Kaufland
- 2. Kolikáté setkání u vánočního stromu proběhlo v našem domově?**
 - a) Dvacáté
 - b) Osmé
 - c) Desáté
- 3. Jaký vitamín obsahuje křen?**
 - a) C
 - b) A
 - c) B
- 4. Kde se narodil Wabi Daněk?**
 - a) 10. ledna 1964
 - b) 30. ledna 1947
 - c) 6. prosince 1998
- 5. Kde stojí památník, který jsme navštívili?**
 - a) V Opavě
 - b) V Hrabyni
 - c) Ve Vítkově
- 6. Ve kterém roce vzniklo „pohlednicování“?**
 - a) 2010
 - b) 2004
 - c) 2005
- 7. Kdo vynalezl první sporák?**
 - a) Benjamin Franklin
 - b) John Mora
 - c) Prokop Diviš

Tak kdo dával pozor a odpověděl na vše správně?

Šéfredaktor

Bc. Vlasta Szotkowská, Eva Vrátná

Redakční tým

Květoslava Krčmářová, Bc. Soňa Petruláková, Denisa Baláčová, DiS.,
Bc. Vlasta Szotkowská

www.dsbilovec.cz

Tchýně slíbila, že půjde domů po rozbalení dárků, tak jsme je rozbalili hned po snídani.